

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. toukokuuta 2023
(OR. en)

9675/23

ESPACE 23
CFSP/PESC 754
CSDP/PSDC 405
TRANS 202

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 23. toukokuuta 2023

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 8962/23

Asia: Avaruuden oikeudenmukainen ja kestävä käyttö
– *Neuvoston päätelmät (hyväksytty 23. toukokuuta 2023)*

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3949. istunnossaan 23. toukokuuta 2023 hyväksymät päätelmät avaruuden oikeudenmukaisesta ja kestävästä käytöstä.

Neuvoston päätelmät avaruuden oikeudenmukaisesta ja kestävästä käytöstä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

PALAUTTAA MIELEEN

- A. avaruusliikenteen hallintaa koskevasta EU:n toimintamallista 10. kesäkuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät¹, joissa ehdotetaan komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 15. helmikuuta 2022 päivättyyn yhteiseen tiedonantoon "Avaruusliikenteen hallintaa koskeva EU:n toimintamalli – EU:n panos maailmanlaajuiseen haasteeseen vastaamiseksi"² pohjautuvan avaruusliikenteen hallinnan työmääritelmän käyttämistä perustana EU:n tasolla käynnissä olevalle työlle ja valmisteltaessa EU:n panosta kansainvälisiin keskusteluihin;
- B. avaruusliikenteen hallinnasta 4. marraskuuta 2021 annetun puheenjohtajavaltion selvityksen³, joka on etappi neuvoston hyväksymässä etenemissuunnitelmassa ja jossa korostetaan tarvetta kehittää avaruusliikenteen hallintaa koskeva EU:n toimintamalli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti, kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden toimivaltaa ja aikomusta olla mukana avaruusliikenteen hallintaa koskevien sääntöjen kehittämisessä, seurannassa ja valvonnassa;
- C. EU:n yhteisen kannanoton ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä valvovan YK:n komitean laatimien ulkoavaruustoiminnan pitkän aikavälin kestävyysvarmistamista koskevien suuntaviivojen täytäntöönpanosta⁴;

¹ 10071/22.

² JOIN(2022) 4.

³ 13407/21 + COR 1.

⁴ Asiakirja A/AC.105/C.1/2023/CRP.12, saatavilla osoitteessa
https://www.unoosa.org/res/oosadoc/data/documents/2023/aac_105c_12023crp/aac_105c_12023crp_12_0_html/AC105_C1_2023_CRP12E.pdf

1. TUNNUSTAA avaruuden maailmanlaajuiseksi yhteisvarannoksi, jota kaikki valtiot voivat tutkia ja käyttää syrjimättä, tasa-arvoisesti ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti⁵; ja KOROSTAA oikeutta avaruuden vapaaseen, oikeudenmukaiseen ja rauhanomaiseen käyttöön ja avaruuteen pääsyyn kaikkien kansojen hyväksi riippumatta niiden taloudellisen tai tieteellisen kehityksen tai avaruusvoimavarojen tasosta; TÄHDENTÄÄ, että avaruuden oikeudenmukaisella ja kestäväällä käytöllä olisi vastattava nykyajan tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia tyydyttää omat tarpeensa;
2. TOTEAA, että avaruusteknologiasta, -datasta ja -palveluista on tullut välttämätön osa eurooppalaisten jokapäiväistä elämää ja siten teknologisen kehityksen ja innovoinnin moottoreita, jotka luovat työpaikkoja ja talouskasvua, lisäävät Euroopan kilpailukykyä, tukevat vihreää ja digitaalista siirtymää, suojaavat EU:ta ja sen kansalaisia ja parantavat EU:n häiriönsietokykyä ja turvallisuutta;
3. TOTEAA, että tietyt satelliittiradat, erityisesti matalat kiertoradat (Low Earth Orbits, LEO), ovat muuttumassa nopeasti ruuhkaisiksi ja vaarallisiksi, koska niillä kiertää yhä enemmän erittäin suurilla nopeuksilla avaruusesineitä, kuten romua ja satelliitteja, myös hallinnasta karanneita satelliitteja, mikä vaarantaa avaruuden käyttöä ja sinne pääsyä koskevat nykyiset ja tulevat mahdollisuudet; PALAUTTAA MIELEEN, että avaruudessa olevien esineiden ennennäkemätön määrä kasvaa nopeasti ja vaarantaa kiertoratojen liikenteen turvallisuuden sekä avaruustoiminnan kestävyysden; KOROSTAA, että nykyisissä olosuhteissa tuleva avaruustoiminta lisää entisestään romun määrää; ja PANEE MERKILLE satelliittien ja avaruusromun seurantaan ja yhteentörmäysten välttämiseen sekä turvalliseen avaruuteen pääsyyn ja sieltä paluuseen liittyvien valmiuksien merkityksen;
4. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota edistämään avaruusromun minimointiin tulevaisuudessa tähtäävien toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja avaruusromun siivoamista koskevaa tutkimustoimintaa nykyisen romun määrän hallitsemiseksi parantaen samalla Euroopan kilpailukykyä;

⁵ Erityisesti 27. tammikuuta 1967 tehty yleissopimus valtioiden toimintaa johtavista periaatteista niiden tutkiessa ja käyttäessä ulkoavaruutta, siihen luettuna kuu ja muut taivaankappaleet.

5. VAHVISTAA, että turvallisuuden, vaarattomuuden ja kestävyiden kaltaiset tekijät ovat avaruuden oikeudenmukaisen ja kestävä käytön kannalta olennaisen tärkeitä; KOROSTAA jälleen avaruusliikenteen hallintaa koskevan EU:n toimintamallin potentiaalia ja merkitystä avaruusliikenteen hallintaa koskevasta EU:n toimintamallista annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE valmiuksien vahvistamisen EU:n avaruusesineiden valvonta- ja seurantakonsortion ja äskettäin perustetun EU:n avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan kumppanuuden avulla yhteistyössä EU:n avaruushjelmaviraston kanssa sekä aloitteet, kuten maailmanlaajuinen yhteistyö avaruuden turvallisen, vaarattoman ja kestävä käytön varmistamiseksi;
6. KANNUSTAA komissiota tarkastelemaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja tapauksen mukaan korkean edustajan kanssa, tarvittaessa turvallisuus- ja puolustusnäkökohdat huomioon ottaen, vaatimuksia, joilla varmistetaan turvallinen, vaaraton ja kestävä avaruustoiminta ja joita kaikkien EU:lle ja sen kansalaisille palveluja tarjoavien satelliittipalvelujen tarjoajien on noudatettava, samalla kun parannetaan Euroopan kilpailukykyä muun muassa jakamalla parhaita käytäntöjä jäsenvaltioiden kesken ja toteuttamalla valmiuksien kehittämistoimia;
7. KEHOTTA komissiota vaihtamaan näkemyksiä jäsenvaltioiden kanssa ja tarkastelemaan edistämistoimia, joilla satelliittipalvelujen tarjoajia kannustetaan käyttämään kansallisella tai kansainvälisellä tasolla laadittuja oikeudellisesti sitomattomia välineitä avaruuden kestävä käytön edistämiseksi;
8. KEHOTTA jäsenvaltioita ja komissiota vaihtamaan parhaita käytäntöjä laukaisulupien myöntämisestä, turvallisuusmenettelyistä ja toimista, joilla pyritään varmistamaan avaruuden kestävä käyttö kansallisen avaruuslainsäädännön mukaisesti, jotta EU:n jäsenvaltioiden välille voidaan luoda johdonmukaisia toimintamalleja, muun muassa yhteisessä tiedonannossa ”Avaruusliikenteen hallintaa koskeva EU:n toimintamalli – EU:n panos maailmanlaajuiseen haasteeseen vastaamiseksi” esitetyn välineistön avulla;

9. TOTEAA, että on otettava huomioon erityisesti satelliittijärjestelmistä johtuvan valosaasteen ja sähkömagneettisten häiriöiden vaikutukset ja otettava käyttöön lieventäviä toimia, joilla minimoidaan tähtitieteelliseen havainnointiin ja tutkimukseen maailmanlaajuisesti kohdistuvat kielteiset vaikutukset; SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä valvovan YK:n komitean (UN COPUOS) tässä yhteydessä tekemään työhön;
10. OTTAA HUOMIOON avaruussäätötoimien aiheuttaman riskin avaruusinfrastruktuurille ja -palveluille sekä kriittiselle maainfrastruktuurille; ja KANNUSTAA komissiota kehittämään edelleen avaruussäätöpalveluja avaruusasetuksessa säädetyn mukaisesti yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Euroopan avaruusjärjestön kanssa;
11. KOROSTAA, että avaruuspohjaisissa palveluissa ja avaruustoiminnassa käytettävät taajuudet ovat rajallisia ja että niitä on käytettävä järkevästi, tehokkaasti ja taloudellisesti; ja KANNUSTAA jäsenvaltioita hallinnoimaan taajuuksien myöntämistä avaruuden oikeudenmukaisen ja kestävä käytön tukemiseksi;
12. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan ulkoavaruustoiminnan pitkän aikavälin kestävyyttä koskevien 21 vapaaehtoisen suuntaviivan täytäntöönpanoa; KANNUSTAA komissiota ja korkeaa edustajaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa noudattamaan yhteistä ja koordinoitua toimintamallia näiden suuntaviivojen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön, myös EU:n avaruusohjelmassa ja jäsenvaltioiden toimivaltaa kunnioittaen, jotta voidaan saada aikaan eurooppalainen toimintamalli, joka on kestävä pitkällä aikavälillä; KATSOO erityisesti, että olisi arvioitava uudelleen nykyistä vaatimusta satelliittien turvallisesta käytöstä poistamisesta 25 vuoden kuluttua käyttöänsä päättymisestä; ja PYYTÄÄ komissiota esittämään ehdotuksia vaatimuksista, joista jäsenvaltioiden on keskusteltava kestävyuden saavuttamiseksi ja jotka jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto voisivat tarvittaessa jakaa asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla;

13. KANNUSTAA komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotta unioni voi tarvittaessa ilmoittaa, että EU hyväksyy ulkoavaruutta koskeviin Yhdistyneiden kansakuntien sopimukseen ja yleissopimukseen kuuluvien pelastussopimuksen, vastuusopimuksen ja laitteiden rekisteröintiä koskevan sopimuksen mukaiset oikeudet ja velvoitteet;
 14. KEHOTTAÄ komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään YK:n COPUOS-komiteassa ja sen alakomiteoissa tehdyn työn mukaisesti sellaisten suuntaviivojen maailmanlaajuiseen täytäntöönpanoon, jotka voivat johtaa avaruuden turvalliseen ja kestäväan käyttöön; ja TOTEAA, että avaruuden turvallisuuden, vaarattomuuden ja kestävyiden suojelua on edistettävä edelleen monenvälisellä tasolla.
-